

Jaarplan en begroting 2026

1. MISSIE, VISIE EN STRATEGIE	3
2. VERENIGING	6
Leden en partners	6
Bestuur en organisatie	7
3. JAARPLAN 2026	8
Programma Duurzame Zuivelketen	8
Diergezondheid & Dierenwelzijn	8
Biodiversiteit & Klimaat	9
Onderzoek & Innovatie	10
Data & Instrumenten	11
Voedselveiligheid & Kwaliteit	12
Export & Normalisatie	13
Educatie jongeren	14
Nederlandse zuivelnoteringen & Marktinformatie	14
Nederlands Nationaal Comité van IDF (NNC-IDF)	15
Veiligheid op het boeren erf	15
Verdienvermogen	16
Communicatie	16
4. BEGROTING 2026	17
5. TOELICHTING BEGROTING 2026	19
DETAILINFORMATIE BEGROTING 2026	20

Het jaarplan en de begroting 2026 zijn vastgesteld door de Algemene Vergadering van ZuivelNL op 10 december 2025.

1. Missie, visie en strategie

ZUIVELNL: MET VISIE SAMEN VOOR DE SECTOR DE JUISTE DINGEN DOEN

ZuivelNL werkt met onderstaande missie, visie en strategie voor de Nederlandse zuivelsector. De leden bepalen jaarlijks welke jaarplannen worden uitgevoerd.

MISSIE

Het versterken van de Nederlandse zuivelketen met respect voor mens, dier, milieu en maatschappij. Als brancheorganisatie het overleg tussen belangenorganisaties van melkveehouders en de zuivelondernemingen faciliteren en met gezamenlijke initiatieven toegevoegde waarde creëren.

VISIE

Melkveehouders en zuivelondernemingen werken dagelijks aan het toekomstbestendig houden van hun bedrijf en de gezamenlijke keten. Zij spelen voortdurend in op wensen en eisen van de samenleving. Met de samenwerking in ZuivelNL werkt de sector aan een duurzame zuivelketen waarin hoogwaardige voeding wordt geproduceerd.

STRATEGIE EN WERKWIJZE

ZuivelNL bereikt haar doelen door dagelijks met enthousiasme en professionaliteit samen te werken met melkveehouders, zuivelondernemingen, gelieerde organisaties van (inter)nationale handelsondernemingen, dierenartsen, veevoederleveranciers en door een open dialoog te onderhouden met overheden en maatschappelijke organisaties.

ZuivelNL zal praktisch, transparant en zichtbaar opereren, samenwerking optimaal faciliteren, onderzoek en innovatie stimuleren en ontwikkelde instrumenten en data met grote zorg beheren.

TOEKOMSTBESTENDIGE SECTOR

ZuivelNL is het collectieve instrument van de belangrijkste partijen binnen de Nederlandse zuivelsector om samen te werken aan de toekomstbestendigheid van die sector.

Toekomstbestendig betekent daarbij:

- Voldoende inkomen op het boerenerven en in de fabriek.
- Verantwoord gebruik van natuurlijke hulpmiddelen en grondstoffen.
- Een respectvolle omgang met mens en dier.

Zo kan de zuivelsector haar waardevolle bijdrage aan de maatschappij leveren, als bron van hoogwaardig voedsel.

WENDBARE ORGANISATIE

Om dit te realiseren opereert ZuivelNL als een wendbare organisatie, zich ervan bewust dat de toekomst van de sector niet in beton gegoten is. Deze krijgt immers gestalte binnen een continu bewegende bandbreedte, waarbinnen consumenten (markt), burgers (maatschappij), overheid én sectorpartijen zich bewegen. In dit dynamische proces wil ZuivelNL datgene doen wat meerwaarde oplevert voor de zuivelsector in het algemeen en voor haar leden en hun (ondernemers)achterban in het bijzonder.

INNOVATIEVE OPLOSSINGEN

Toekomstgericht en verantwoord ondernemen binnen melkveehouderij en zuivelindustrie vraagt om nieuwe kennis en innovatieve oplossingen. Daarom steekt ZuivelNL geld in onderzoek en innovatie op thema's als rendementsverbetering en milieu- en klimaatgerichte oplossingen. Waar mogelijk wordt hierbij via Publiek-Private Samenwerking (PPS) ook overheidsgeld ingezet, zodat meer kan worden bereikt met minder of hetzelfde ledengeld.

DUURZAME ONTWIKKELING

De Nederlandse zuivelsector is zich bewust van haar verantwoordelijkheid naar markt en maatschappij om zich op een duurzame manier te ontwikkelen. Daarom wordt in het kader van het programma Duurzame Zuivelketen door melkveehoudersorganisaties en zuivelindustrie samen- gewerkt aan de thema's diergezondheid & dierenwelzijn, biodiversiteit (inclusief de subthema's weidegang, water en stikstof) en klimaat.

KringloopWijzer

Op verzoek van de leden heeft ZuivelNL het instrument KringloopWijzer (KLW) ontwikkeld en in beheer. Dit genereert waardevolle bedrijfsinformatie die individuele ondernemers kan ondersteunen bij verdere bedrijfsoptimalisatie. Daarnaast levert KLW generieke data voor bijvoorbeeld collectief onderzoek dat de leden uitgevoerd willen zien.

Milieu & Klimaat

Alle bij ZuivelNL aangesloten partijen -melkveehouders- organisaties DDB, LTO, NMV, NAJK, en zuivelverwerkers- organisatie NZO- bundelden in 2022 hun krachten in reactie op de kabinetsplannen rond stikstof, klimaat, water en mest. ZuivelNL faciliteert sindsdien het overleg tussen de belangenorganisaties van melkveehouders en zuivelondernemingen over actuele thema's. Daarbij worden gezamenlijk analyses gemaakt en zo mogelijk gezamenlijk antwoorden geformuleerd op (voorgenomen) overheidsbeleid, die de leden vervolgens kunnen gebruiken voor de lobby.

BEVORDERING VAN GEZONDE VEESTAPEL MET EEN GOED DIERENWELZIJN

Gezonde koeien die een goed en dierwaardig leven leiden vormen de basis voor kwalitatief goede producten en daarmee voor een vitale en toekomstgerichte zuivelsector. Dat begint met inzicht hebben en houden in de algemene gezondheidsstatus van de dieren in de (melk)veehouderij. Daarom draagt ZuivelNL bij aan een intensieve monitoring van rundergezondheid.

Ook wordt in samenwerking met de kalver- en rundvlees- sectoren gewerkt aan dierziektebestrijding. De landelijke aanpak van de virusziekten IBR en BVD is hiervan een voorbeeld. Deze is gericht op het uiteindelijk verkrijgen van een landelijke vrij-status, wat goed is voor de gezondheid en het welzijn van de rundveestapel en de internationale (handels)positie van Nederland versterkt. ZuivelNL staat als convenantspartner van het Diergezondheidsfonds bovendien garant voor € 1,6 miljoen bij de bestrijding van besmettelijke dierziekten.

Met KoeMonitor hebben melkveehouders en zuivel- ondernemingen via ZuivelNL samen een kosteneffectief instrument om aan te tonen dat ze voldoen aan EU-regelgeving voor:

- Voedselveiligheid
- Diergezondheid
- Dierenwelzijn

Via de databank MediRund wordt antibioticumgebruik vastgelegd en is verantwoord medicijngebruik aantoonbaar.

Het continu verbeteren van diergezondheid en dierenwelzijn binnen het programma Duurzame Zuivelketen, het Routeplan goede zorg voor het kalf en de Routekaart naar een dierwaardiger en toekomstbestendige melkveehouderij zijn bestaande meerjarige afspraken.

BORGING VAN KETENVEILIGHEID EN -KWALITEIT

ZuivelNL investeert in voedselveiligheid door de keten heen. Monitoring helpt het vroegtijdig signaleren van risico's om zo nodig maatregelen te kunnen treffen. Onderzoek geeft inzicht in de (mogelijke) impact van nieuwe ontwikkelingen in en om de sector (contaminanten, additieven, werkwijzen, technologie). De hoge productkwaliteit en het daarmee verbonden sterke kwaliteitsimago van Nederlandse zuivel blijft op deze manier streng bewaakt.

INTERNATIONALE AFZETONDERSTEUNING

Dat kwaliteitsstempel is van grote waarde voor de afzet van Nederlandse melk- en zuivelproducten, die voor een belangrijk deel plaatsvindt in het (nabije) buitenland. Om die reden heeft de Nederlandse zuivelsector belang bij een sterk internationaal netwerk en goede handelsbetrekkingen.

ZuivelNL zet daarom ook in op het collectief ondersteunen van markttoegang voor het Nederlandse zuivelbedrijfsleven in landen buiten de EU. ZuivelNL is aanspreekpunt voor overheid en bedrijfsleven bij:

- (Veterinaire) handelsvraagstukken.
- Volgen van de relevante regelgeving in belangrijke bestemmingslanden.
- Organiseren van internationale inspecties in Nederland voor zuivel afnemende landen.

INTERNATIONALE NETWERKBEVORDERING

Om een goede infrastructuur voor internationale handel te bevorderen investeert ZuivelNL bovendien in normalisatiewerk op het terrein van analysemethoden van melk- en zuivelproducten. Hierdoor is de inbreng van Nederlandse experts op dit terrein in internationale circuits van ISO-IDF en CEN via een nationale NEN Normcommissie geborgd. Daarbij hebben internationale commissie secretariaten van ISO en CEN bij de NEN een Nederlandse basis, wat een strategisch voordeel biedt. Daarnaast helpt ZuivelNL's lidmaatschap van de International Dairy Federation (IDF) om de traditioneel goede positie van de Nederlandse zuivelsector in dit wereldwijde kennisnetwerk te behouden.

MAATSCHAPPELIJKE VERBINDING

Met het oog op eigen beleidsvorming, voldoende maatschappelijk draagvlak en rapportageverplichtingen vanuit de overheid in het kader van Brusselse regelgeving, heeft de Nederlandse zuivelsector belang bij goede informatie over de sector en de zuivelmarkt. Daarom publiceert ZuivelNL zuivelstatistieken en faciliteert zij de overheidscommissie die wekelijks de officiële Nederlandse zuivelnoteringen vaststelt. Deze geldt als indicator voor de marktontwikkeling.

Daarnaast investeert ZuivelNL in educatie met lesmateriaal en boerderijbezoeken voor leerlingen van basisscholen en het vmbo. Het op die manier stimuleren van de verbinding met de maatschappij en het begrip van zuivelproductie bij jongeren is van groot belang, nu een steeds groter deel van hen opgroeit in een omgeving die zich steeds meer lijkt te vervreemden van de oorsprong van ons voedsel en van hen die het produceren.

VERANTWOORD EN TRANSPARANT DATABEHEER

Data spelen binnen de zuivelsector een erg belangrijke rol. Op verzoek van de leden heeft ZuivelNL daarin verantwoordelijkheid genomen, door het ontwikkelen van meerdere sectorinstrumenten en het beheer van de bijbehorende data. Zorgvuldigheid en transparantie staan daarbij centraal.

2. Vereniging

LEDEN EN PARTNERS

De Vereniging ZuivelNL is op 7 januari 2014 opgericht door LTO Nederland en de Nederlandse Zuivel Organisatie (NZO) als vereniging van belangenbehartigende organisaties voor melkveehouderij en zuivelindustrie. In datzelfde jaar is ook de Nederlandse Melkveehouders Vakbond (NMV) toegetreden als lid. In 2022 werd de Dutch Dairymen Board (DDB) lid en het Nederlands Agrarisch Jongeren Kontakt (NAJK) partner. Daarmee heeft ZuivelNL een brede vertegenwoordiging van melkveehouders en zuivelverwerkers.

LEDEN

Het lidmaatschap van ZuivelNL staat open voor organisaties van melkveehouders en zuivelondernemingen die algemene belangenbehartiging van de zuivelsector als doel hebben en die voldoende representatief zijn voor de sector die zij vertegenwoordigen.

Melkveehouderij	Dutch Dairymen Board (DDB) LTO Nederland (LTO) Nederlandse Melkveehouders Vakbond (NMV)
Zuivelindustrie	Nederlandse Zuivel Organisatie (NZO)

PARTNERS

ZuivelNL kent de mogelijkheid voor partnerschap. Dit staat open voor organisaties die in belangrijke mate actief zijn in of voor de Nederlandse zuivel en die een bijdrage willen leveren aan de doelstellingen van ZuivelNL.

Melkveehouderij	Nederlands Agrarisch Jongeren Kontakt (NAJK) Netwerk GRONDig De Natuurweide
Melkgeitenhouderij	Platform Melkgeitenhouderij
Boerderijzuivel	Bond van Boerderijzuivelbereiders (BBZ)
Rundveeverbetering	Coöperatie Koninklijke CRV
Kindervoeding	Vereniging van Nederlandse Fabrikanten van Kinder- en Dieetvoedingsmiddelen (VNFKD)
Zuivelhandel	Gemzu
Veehandel, -transport en export fokvee	Vee&Logistiek Nederland
Gras en maïszaden	Plantum

Leden

nederlandse zuivel organisatie

Partners

BESTUUR EN ORGANISATIE

BESTUUR

Bestuursleden van ZuivelNL worden benoemd door de Algemene Vergadering op voordracht van de ledenorganisaties (DDB, LTO, NMV en NZO). Bestuurders worden benoemd voor een periode van 2 jaar en zijn direct herbenoembaar voor dezelfde periode.

De samenstelling van het bestuur is per 10 december 2025 als volgt:

Arjan Schimmel	onafhankelijk voorzitter
Sieta van Keimpema	DDB
Gjalt Mulder	LTO
Jos Verstraten	LTO
Harmen Endendijk	NMV
Oscar Meuffels	NZO
Koert Verkerk	NZO
vacature	NZO

DIRECTIE

Hubert Andela is sinds 1 juni 2021 directeur van ZuivelNL. De directeur is secretaris van het bestuur, niet zijnde lid.

ORGANISATIE

Voor de meeste thema's die in dit jaarplan worden beschreven, is een themagroep actief die het werkprogramma op het betreffende terrein ontwikkelt en begeleidt. In deze themagroepen zitten vertegenwoordigers van de leden en partners van ZuivelNL en eventuele adviseurs. Het bestuur bewaakt de samenhang en besluit over de financiering.

De werkorganisatie, bestaande uit de directeur en zijn team, vormt het secretariaat van het bestuur, de themagroepen en andere overlegorganen en zorgt voor de dagelijkse (aansturing van de) uitvoering van de diverse activiteiten, programma's en instrumenten van ZuivelNL. Per 10 december 2025 heeft ZuivelNL 17 medewerkers in dienst.

ACTIVITEITEN

- Diergezondheid & Dierenwelzijn
- Biodiversiteit & Klimaat
- Onderzoek & Innovatie
- Data & Instrumenten
- Voedselveiligheid & Kwaliteit
- Export & Normalisatie
- Educatie jongeren
- Nederlandse zuivelnoteringen & Marktinformatie
- Nederlands Nationaal Comité - IDF
- Werkgroepen en dossiers ter ondersteuning van alle themagroepen: Verdienvermogen, Veilig werken en Communicatie

3. Jaarplan 2026

PROGRAMMA DUURZAME ZUIVELKETEN

Melkveehouders en zuivelondernemingen werken dagelijks aan het toekomstbestendig houden van hun bedrijf en de gezamenlijke keten. Ook spelen zij voortdurend in op wensen en eisen van de samenleving.

Met de samenwerking van deze partijen in ZuivelNL werkt de sector aan een duurzame zuivelketen waarin hoogwaardige voeding wordt geproduceerd.

Binnen het ZuivelNL-programma Duurzame Zuivelketen werkt de zuivelsector aan:

- Een integrale aanpak op de thema's diergezondheid & dierenwelzijn en biodiversiteit & klimaat. Het thema biodiversiteit is opgebouwd uit de subthema's stikstof (ammoniak), waterkwaliteit, bodem, grondgebruik en natuur en landschap. Weidegang is van toepassing bij alle thema's.
- Een technisch, wetenschappelijk onderbouwd programma om bedrijven in de sector te ondersteunen bij het werken aan opgaven vanuit maatschappelijke en wettelijke doelen.
- Een programma met uniforme tools, methodieken, rekenregels (framework) en monitoring.

Wageningen Social & Economic Research stelt jaarlijks per thema rapportages op om de voortgang rond de sectorale inzet te monitoren.

DIERGEZONDHEID & DIERENWELZIJN

KERNDOEL

Gezonde kalveren en koeien vormen de basis van verantwoorde melkproductie. Via ZuivelNL wordt gewerkt aan de doelen:

- Continu verbeteren diergezondheid en dierenwelzijn (via programma Duurzame Zuivelketen).
- Monitoring van rundergezondheid.
- Aanpak van dierziekten.
- Verantwoord gebruik van medicijnen.

Daarnaast wordt praktijkonderzoek uitgevoerd.

Onderzoek en projecten op het gebied van diergezondheid en dierenwelzijn zijn gebaseerd op de onderzoeksvragen uit 3 bestaande meerjarige afspraken:

- Programma Duurzame Zuivelketen: continu verbeteren diergezondheid en dierenwelzijn.
- Routeplan Goede zorg voor het kalf.
- Routekaart naar een dierwaardiger en toekomstbestendige melkveehouderij.

Daarnaast komen onderwerpen en onderzoeksvragen voort uit de rundermonitoring. Tenslotte kunnen onderwerpen worden aangedragen die passen binnen het kerndoel van de themagroep Gezondheid en Welzijn Melkvee.

Met behulp van KoeMonitor wordt inzicht verkregen in diergezondheid, voedselveiligheid en dierenwelzijn. Hiermee kunnen melkveehouders en zuivelondernemingen aantonen dat zij voldoen aan de EU-wetgeving.

Omdat gezondheid (en ziekten) en welzijn op diersoortniveau spelen wordt via de themagroep Gezondheid en Welzijn Runderen samengewerkt met de kalver- en rundersector.

MIDDELLANGE TERMIJN

ZuivelNL richt zich op het uitvoeren en verder ontwikkelen van initiatieven en hulpmiddelen rond diergezondheid en dierenwelzijn die melkveehouders kunnen helpen hun bedrijfsvoering te optimaliseren. Er wordt geïnvesteerd in onderzoek dat individuele leden niet zelfstandig kunnen opzetten en waarvan de resultaten ten goede komen aan het boeren-erf. Dit versterkt ook de positie van onze leden in gesprekken met de overheid en NGO's.

ACTIVITEITEN 2026

- Programma Duurzame Zuivelketen
 - Landelijke aanpak IBR/BVD
 - Dierenwelzijn
 - Routekaart naar een dierwaardiger en toekomstbestendige melkveehouderij
 - Implementatie Continue Welzijnsmonitor
 - Project verbetering klauwgezondheid bij melkkoeien (Routekaart)
 - Impact lagere bemestingsniveaus op diergezondheid en -welzijn
- Ketenaanpak Routeplan goede zorg voor het kalf
 - Kalfvolgsysteem (KVS) helpdesk, beheer en service
 - De kalveropfok van de toekomst: uitdagingen, oplossingen en handvatten (Routeplan)
- Monitoring diergezondheid
- Overig
 - Nieuw onderzoek diergezondheid voortkomend uit rundermonitoring
 - Vertrouwensloket Landbouwhuisdieren

BIODIVERSITEIT & KLIMAAT

KERNDOEL

De Nederlandse melkveehouderij vormt een belangrijk onderdeel van het Nederlandse cultuurlandschap en is gevestigd in een vruchtbare delta. De zuivelketen vormt een sterke sector die hoogwaardig voedsel produceert. Dit biedt een solide basis om binnen het ZuivelNL-programma Duurzame Zuivelketen verder te werken aan een toekomstbestendige sector die rekening houdt met de grenzen van onze planeet, maar ook zorgdraagt voor het verdienvermogen van de individuele melkveehouders.

Doel van het programma is om zoveel als mogelijk zelf regie te houden op de ontwikkeling van de sector door invulling te geven aan de maatschappelijke opgaven en wettelijke doelen. Dit omdat sturing nodig is voor toekomstperspectief van de sector.

Door de sector zijn diverse instrumenten ontwikkeld om het behalen van maatschappelijke en wettelijke duurzaamheidsdoelen te ondersteunen en inspanningen van de sector inzichtelijk te maken. KringloopWijzer is daarvan een voorbeeld.

MIDDELLANGE TERMIJN

ZuivelNL richt zich op het uitvoeren en verder ontwikkelen van initiatieven en hulpmiddelen rond biodiversiteit & klimaat die melkveehouders kunnen helpen hun bedrijfsvoering te optimaliseren. Er wordt geïnvesteerd in onderzoek dat individuele leden niet zelfstandig kunnen opzetten en waarvan de resultaten ten goede komen aan het boeren-erf. Dit versterkt ook de positie van onze leden in gesprekken met de overheid en NGO's.

ACTIVITEITEN 2026

Biodiversiteit

Het thema biodiversiteit wordt opgevat vanuit een brede benadering waarbij het gaat om een optelsom van factoren die samen de impact vanuit de melkveehouderij op de ecosystemen beschrijven. De aanpak is om als melkveehouderij een bijdrage aan behoud van biodiversiteit te leveren door de gunstige effecten van melkveehouderij te vergroten en de negatieve gevolgen te verminderen.

Het thema biodiversiteit is opgebouwd uit de subthema's:

- Stikstof (ammoniak): De focus ligt op emissiereductie, waarbij aangesloten wordt bij de uitgangspunten van de klimaataanpak. Er wordt gewerkt aan het opstellen van een onderzoeksagenda.
Voor dit thema wordt ook geïnventariseerd hoe maatregelen die melkveehouders nemen opgenomen kunnen worden in de nationale emissieregistratie.
- Waterkwaliteit: Het thema wordt benaderd vanuit 2 kaders: grondwater gekoppeld aan de Nitraatrichtlijn en oppervlaktewater verbonden aan de Kaderrichtlijn Water.
- Bodem: Binnen ZuivelNL wordt verkend of en hoe een faciliterende en stimulerende invulling gegeven kan worden voor melkveehouders over dit thema.
- Grondgebruik: 2 punten zijn onderdeel van de aanpak:
 - 100% gebruik van verantwoorde soja vanaf 2015 (RTRS of gelijkwaardig).
 - Gebruik van verantwoorde palmpitten in veevoer (RSPO of gelijkwaardig).
- Natuur en landschap
 - Samenwerking BoerenNatuur: ZuivelNL werkt samen met BoerenNatuur aan een project om een systematiek te ontwikkelen waarmee prestaties van melkveehouders op dit onderwerp meetbaar, inzichtelijk en geborgd

kunnen worden. Doel is dat prestaties van melkveehouders daarmee vergoed kunnen worden door potentiële beloners.

- Evaluatie KPI Natuur & Landschap: Parallel hieraan start binnen ZuivelNL een evaluatie naar de KPI Natuur & Landschap waarin ook nagegaan wordt welke doorontwikkelingsvraagstukken er zijn.
- Flora- en faunatellingen: Er wordt een analyse gemaakt over flora- en faunatellingen. Hierbij is aandacht voor de behoeften van leden op het gebied van facilitering via tools, gebruik van satellietdata en verkennen van mogelijkheden om de systematiek goedkoper te maken.
- Overkoepelende vraagstukken: Een overkoepelende vraag betreft de afwegingen rond land sharing en land sparing. Ten slotte is aandacht voor de opgaven waarmee de sector geconfronteerd wordt vanuit de Natuurherstelwet.

■ PPS Melkwegen 2050

In aanvulling hierop onderzoekt ZuivelNL via de PPS ‘Melkwegen 2050 - Ontwikkelpaden naar een toekomstbestendige zuivelketen’:

- Hoe gewerkt kan worden naar een integrale verbetering van de biodiversiteit: doorontwikkelen biodiversiteitsmonitor/index.
- Welke nieuwe maatregelen/onderwerpen bijdragen aan het behoud van biodiversiteit in de praktijk (bijvoorbeeld gebruik gewasbeschermingsmiddelen, waterconsumptie) en hoe deze te integreren in biodiversiteitsmonitor/index.

Klimaat

In het kader van een benadering gericht op doelsturing worden 2 punten onderzocht:

- Opstellen van een plan van aanpak voor de borging van de invoergegevens van de KringloopWijzer (KLW). Onderdeel hiervan is een ontwerp van een publiek-privaat stelsel, waarin melkveehouders ervoor kunnen kiezen (ruwe) data aan overheden of andere partijen beschikbaar te stellen om aan te tonen dat geborgde emissies zijn gerealiseerd in een bedrijfsspecifieke aanpak.
- Inventariseren van de wijze waarop maatregelen die melkveehouders nemen om emissies te reduceren ingerekend kunnen worden in de landelijke emissieregistratie.

Weidegang

Binnen ZuivelNL hebben de leden besloten vast te houden aan het convenantsdoel voor weidegang.

In de aanpak om dit doel te behalen hebben de leden afgesproken:

- De jaarlijkse Convenantsdag Weidegang te organiseren.
- Zorgen dat de voordelen van weidegang benut kunnen worden bij andere onderwerpen (onder andere ammoniak).
- Jaarlijkse bespreking van de inspanningen van leden.
- Het ontwikkelen van een plan om de daling van weidegang tegen te gaan.

Weidegang is van toepassing bij alle thema's.

ONDERZOEK & INNOVATIE

KERNDOEEL

ZuivelNL bundelt de behoefte aan nieuwe kennis en pakt zaken op die het individuele melkveebedrijf overstijgen. Uitgangspunt is praktijkgericht en integraal onderzoek dat nieuwe inzichten en kennis biedt op het gebied van rendement, milieu en klimaat, en maatschappelijke waardering voor melkveehouders oplevert.

MIDDELLANGE TERMIJN

De onderzoeks- en innovatieprojecten richten zich op de toekomstbestendigheid van de melkveehouderij en kunnen een langere termijn focus hebben. Ze sluiten als mogelijk aan bij de kennis- en innovatieagenda van de topsectoren en de overheid.

Voorbeelden hiervan zijn de Publiek-Private Samenwerking (PPS) projecten:

- Koeien & Kansen
- Melkwegen 2050 - Ontwikkelpaden naar een toekomstbestendige zuivelketen
- KringloopWijzer: van managementinformatie naar bijdragen aan belonen en doelsturing

Sinds 2023 is ZuivelNL namens de melkveehouderij betrokken bij de samenwerking tussen provincies en sectoren, en het regieorgaan van de overheid om emissie reducerende innovaties te ondersteunen. Deze rol omvat het bieden van ondersteuning bij de inrichting van het traject en de financiering van innovatieve projecten op het gebied van emissiereductie en mestverwaarding.

Ook in 2026 is in de begroting budget gereserveerd voor financiering van innovaties in stalsystemen binnen de melkveehouderij en het juridisch bruikbaar maken van management-, monitorings- en bedrijfsdata. Dit laatste is bedoeld om melkveehouders in staat te stellen eventuele verantwoording richting overheden te kunnen afleggen, als zij daar zelf voor kiezen (doelsturing).

ACTIVITEITEN 2026

ZuivelNL maakt voor de financiering van onderzoeksprojecten gebruik van beschikbare subsidies, waaronder meerjarige Publiek-Private Samenwerking (PPS) projecten en Kennis op Maat (KOM) projecten. Dit gebeurt deels door aansluiting bij consortia waarin meerdere (agrarische) organisaties samenwerken aan onderzoeksvraagstukken.

Door deze aanpak wordt de financiële bijdrage van ZuivelNL minimaal verdubbeld door bijdragen van de overheid en externe partners.

Greep uit onderzoeksonderwerpen 2026

- Begin 2024 is ZuivelNL gestart met een Kennis op Maat project om de kennis uit de door ZuivelNL gefinancierde onderzoeksopdrachten toegankelijk te maken. Het doel is dat melkveehouders de benodigde kennis op een centrale en praktische plek kunnen vinden, zowel nu als in de toekomst. Dit traject loopt door in 2026.
- De Commissie Bemesting Grasland Voedergewassen (CBGV) wordt in 2026 opnieuw ondersteund vanuit ZuivelNL. Deze commissie zorgt voor onafhankelijk bemestingsadvies voor iedereen en biedt technische ondersteuning aan veehouders en akkerbouwers op het gebied van bemesting.
- Ontwerpen van nieuwe strategieën ter voorkoming van dierziekten en het bevorderen van diergezondheid in een toekomstbestendige, dierwaardige en regeneratieve melkveehouderij. Hiermee bijdragen aan het continu verbeteren van diergezondheid en aan een klimaat-robuuste, toekomstbestendige melkveehouderij.
- Een gevalideerde en geautomatiseerde meetmethode voor kruidenrijkdom realiseren. Inzicht krijgen in hoe soortenarm grasland soortenrijker kan worden door het monitoren van opbrengst, kwaliteit en beheersactiviteit.

DATA & INSTRUMENTEN

KERNDOEEL

ZuivelNL ondersteunt ondernemers in de zuivelketen met de (door)ontwikkeling, uitvoering en het beheer van instrumenten (informatieproducten) en de bijbehorende data op het gebied van:

- Diergezondheid
- Dierenwelzijn
- Kringlooplandbouw
- Duurzaamheid

ZuivelNL beheert via de KringloopWijzer en MediRund (diergeneesmiddelen) een grote hoeveelheid gegevens van melkveebedrijven. Voor de behandeling van verzoeken om deze gegevens te verstrekken heeft het bestuur van ZuivelNL het Protocol gegevensverstrekking vastgesteld. De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) vormt hierbij de basis. Dit betekent dat ZuivelNL persoons- en bedrijfsgegevens van melkveehouders alleen na hun uitdrukkelijke toestemming deelt met derden.

MIDDELLANGE TERMIJN

ZuivelNL ontwikkelt een nieuwe versie van het dataplatform (ZuivelPlatform). Gebruikers zijn melkveehouders, dierenartsen, adviseurs van melkveehouders en medewerkers van zuivelondernemingen.

Momenteel stelt ZuivelNL het huidige platform en instrumenten zoals KoeKompass en KoeAlert beschikbaar. Het vernieuwde platform geeft toegang tot de instrumenten van ZuivelNL, te beginnen met KoeKompass, KoeAlert en MediRund. Op termijn volgt ook de KringloopWijzer. De melkveehouder bepaalt wie toegang tot zijn gegevens heeft. Gebruikers zien alleen instrumenten waarvoor zij door de melkveehouder zijn geautoriseerd.

Het vernieuwde platform slaat gegevens van melkveehouders en andere gebruikers zoals dierenartsen centraal op en beheert deze op één plek. Met toestemming van de melkveehouder kunnen deze gegevens worden gebruikt voor verschillende toepassingen, zowel van ZuivelNL als van andere bedrijven. Het gebruik van gegevens uit dezelfde bron bevordert consistentie en bespaart kosten die anders nodig zouden zijn voor aparte gegevensregeling per instrument of toepassing.

Naast de platformontwikkeling blijft ZuivelNL de eigen instrumenten doorontwikkelen op basis van behoeften uit de markt en overheid. Belangrijke aandachtspunten hierbij zijn betere aansluiting op bedrijfsspecifieke omstandigheden en verbetering van het gebruiksgemak, zoals het automatisch laden van gegevens.

ACTIVITEITEN 2026

- In 2025 is het ZuivelPlatform geïntroduceerd waar gebruikers (melkveehouders, dierenartsen, medewerkers van zuivelondernemingen) zich kunnen melden. In 2026 worden de eerste applicaties op dit platform operationeel. Dat zijn KoeKompass en KoeAlert, onderdelen van KoeMonitor, en MediRund.

- Voor KringloopWijzer versie 2026 gaat de aandacht uit naar onderdelen die beter aansluiten op bedrijfsspecifieke situaties. De focus daarbij ligt op de berekende uitkomsten van kengetallen van broeikasgassen, ammoniak, stikstof en fosfaat. Zoals altijd blijft het mogelijk dat de melkveehouder de KLV-rapportage kan gebruiken voor verantwoording van de bedrijfsspecifieke excretie (BEX).
- Vanwege de beloning op de berekende uitkomsten van de KringloopWijzer is datakwaliteit van toenemend belang. Het gaat er daarbij om dat de kengetallen worden berekend op basis van juiste en volledige invoergegevens. Via de rapportage naar de melkveehouder willen we daar meer inzicht in geven.
- In 2026 komt een extra KLV-rapportage voor de melkveehouder beschikbaar. Voor een aantal belangrijke kengetallen ontvangt de melkveehouder een eenvoudig overzicht waarbij de mogelijkheid is om zelf per kengetal streefwaarden te vullen. De rapportage geeft op een simpele wijze inzicht in goede en aandachtspunten op het bedrijf.

VOEDSELVEILIGHEID & KWALITEIT

KERNDROEL

Zuivelproducten moeten veilig en van hoge kwaliteit zijn. Dit begint bij rauwe melk die aan wettelijke eisen moet voldoen. Jarenlange ervaring, vakmanschap en aanvullende private kwaliteitseisen (boven op de wettelijke verplichtingen) liggen ten grondslag aan een hoogwaardig en uniek kwaliteitssysteem. De kwaliteit wordt zowel tussen de schakels als over de hele keten heen bewaakt doordat iedere schakel in de keten haar eigen verantwoordelijkheid neemt en overlegstructuren bestaan tussen de diverse partijen uit de keten.

MIDDELLANGE TERMIJN

Het monitoringsprogramma met analyses van boerderijmelk op contaminanten, waarvoor wettelijke limieten bestaan, vormt de kern van de werkzaamheden.

Daarnaast worden via het onderzoeksprogramma de analyses uitgebreid naar andere contaminanten als gevolg van veranderingen in de melkveehouderij of veranderingen in omgevingsfactoren. Deze veranderingen kunnen nieuwe risico's met zich meebrengen. Het is daarom verstandig om hierover tijdig inzicht te verkrijgen. Dit betreft niet alleen voedselveiligheid maar ook de productkwaliteit.

Zo kan een verandering in het voederregime, zoals de introductie van reststromen als veevoer, leiden tot een andere melksamenstelling. Andere factoren die aandacht verdienen in relatie tot voedselveiligheid en productkwaliteit zijn milieucontaminanten, de effecten van klimaatverandering en veranderende methode van melkveehouderij.

ACTIVITEITEN 2026

- In 2026 wordt de risicoanalyse die ten grondslag ligt aan het jaarlijkse monitoringsprogramma voor contaminanten en residuen vernieuwd. Doel is dat het monitoringsprogramma actueel blijft en waar nodig aangepast kan worden aan nieuwe risico's en wetgeving.
- Daarnaast wordt onderzoek gedaan naar mogelijke risico's van circulaire grondstoffen in veevoer en boxbedekking voor de melkkwaliteit.

EXPORT & NORMALISATIE

KERNDOEEL

ZuivelNL coördineert en bemiddelt voor de zuivelsector bij (veterinaire) vraagstukken rond de export van melk- en zuivelproducten naar landen buiten de EU (derde landen). Hiervoor acteert team Export als intermediair tussen de overheid en het bedrijfsleven. Daarnaast verzorgt ZuivelNL de coördinatie en centrale afstemming bij inspecties door derde landen en rond de vragenlijsten die de sector en de overheid moeten invullen voor markttoegang en -behoud.

Vanwege het grote internationale belang van de Nederlandse zuivelsector financiert ZuivelNL structureel nationaal en internationaal zuivelgerelateerd normalisatiewerk. Bij dit werk ligt de focus op de ontwikkeling van standaarden voor monsternamen en analyse van melk en melkproducten. Internationale consensus over dit soort methoden bevordert

en waarborgt de zuivelhandel. Het Nederlands Normalisatie Instituut (NEN) coördineert dit werk. Nederlandse experts vertegenwoordigen Nederland in diverse internationale platformen, zoals CEN, ISO en IDF. Dit werk heeft ook een link met Codex Alimentarius, waar sommige methoden als 'dispute resolution method' worden erkend en daarmee een rol kunnen spelen bij internationale handelsgeschillen. De zuivelexperts werken aan uiteenlopende onderwerpen.

MIDDELLANGE TERMIJN

- Een snellere afhandeling van vragenlijsten voor markttoegang is een streven van ZuivelNL. Het doel is om bedrijven minder lang te laten wachten op markttoegang. Bedrijven krijgen meer keuzevrijheid doordat we de mogelijkheid bieden om het invullen van de vragenlijsten uit te besteden.
- ZuivelNL richt zich op het signaleren van knelpunten en het informeren van de sector. Het doel is om de handel te versoepelen. Dit bereiken we onder andere door het continu bijhouden van relevante wetgeving. Deze informatie wordt uitgedragen via WTO-notificaties op het platform Export Academy. Over de inhoud wordt gecommuniceerd met overheidsinstanties.
- ZuivelNL werkt samen met andere branches en internationale ketenpartners om een uniforme lijn vanuit Europa richting landen buiten de EU te creëren en handelsbelemmeringen als EU gezamenlijk aan te pakken. Bij het beoordelen van nieuwe certificaten is ZuivelNL kritisch om problemen te voorkomen die ontstaan door gevraagde clausules. Hulpmiddelen worden ontwikkeld en beschikbaar gesteld om de bewijslast rond borging te versoepelen, zoals een notitie over fytosanitaire zaken, borging van de herkomst van melk en een meldingssysteem voor uitbraken van dierziekten binnen de sector.
- ZuivelNL werkt aan praktische oplossingen voor langlopende dossiers, zoals de herkomst van melk en het aanvraagproces. We vestigen de aandacht van de overheid op zowel verplichte als optionele bestemmingen. Door het belang van de zuivelsector bij ambassades en de daar aanwezige LNVN-Raad of -attaches te benadrukken, wordt een sterke inzet voor de sector bereikt.

ACTIVITEITEN 2026

- Faciliteren en coördineren van buitenlandse audits, inclusief begeleiding van bedrijven bij vragenlijsten van landen buiten de EU.
- Begeleiden van (verlenging van) bedrijfsregistraties en herregistraties.
- Bemiddelen bij problemen en vastgelopen exportzendingen.

- Adviseren over nieuwe complexe veterinaire wetgeving en andere relevante regelgeving.
- Fungeren als vraagbaak voor het bedrijfsleven rond de export van zuivelproducten.
- Coördineren van sectorale overleggen en het opstellen van sectorvoorstellen over herkomsttracering.
- Belangenbehartiging tijdens de aanvraagprocedure voor exportcertificering.
- Ondersteunen bij de implementatie van gewijzigde EU-wetgeving rond productidentificatie ('het ovaaltje'), in afstemming met overheid en ambassades ter voorkoming van handelsbelemmeringen.
- Uitvoeren en analyseren van onderzoek om de bewijslast voor de sector te vergemakkelijken bij exportcertificering.
- De duurzame kenmerken van de Nederlandse zuivelketen onder de aandacht brengen om de positie van Nederland op de wereldmarkt te versterken.
- Aanpakken van importvraagstukken die cruciaal zijn voor de export. De toename van protectionisme draagt bij aan de groeiende complexiteit van deze vraagstukken. Hierbij spelen ook niet-veterinaire kwesties een belangrijke rol.

EDUCATIE JONGEREN

KERNDOEL

Educatie over voedsel en waar het vandaan komt is essentieel voor jongeren. Het legt de basis voor meer aandacht voor duurzame productie en consumptie van voedsel. Wanneer je op jonge leeftijd gezonde eet- en beweeggewoonten ontwikkelt, profiteer je daar je hele leven van.

Met het programma Natuurlijk Zuivel! informeert de zuivelsector leerlingen op basisscholen en het vmbo. Dit gebeurt door het lesmateriaal en boerderijbezoeken. Het lesmateriaal kan gratis worden aangevraagd via de website zuivelonline.nl.

MIDDELLANGE TERMIJN

De herkomst van voeding is een steeds belangrijker en populairder onderwerp geworden, zowel in de maatschappij als in het onderwijs. Leerkrachten kiezen vaak voor thema's die niet alleen aansluiten bij actuele onderwerpen, maar ook voldoen aan de verplichte kerndoelen binnen hun lessen. Het lesmateriaal Natuurlijk Zuivel! en de boerderijbezoeken sluiten goed aan bij het curriculum.

In het lesmateriaal komen verschillende onderwerpen aan bod:

- Wat is zuivel eigenlijk?
- Welke weg legt de melk van een koe af?

- Hoe gaan moderne melkveebedrijven om met duurzaamheid, natuur en het welzijn van dieren?
- Naast de herkomst van zuivel gaat het materiaal uitgebreid in op gezonde voeding, verantwoorde keuzes maken en de rol van zuivel binnen de Schijf van Vijf.

Het lesmateriaal is vrij van zuivelmerken en de voedingskundige inhoud is beoordeeld door het Voedingscentrum.

ACTIVITEITEN 2026

- Beschikbaar stellen van lesmateriaal voor:
 - Groep 1 t/m 8 van de basisschool
 - Onderbouw van het vmbo
 - Op de boerderij
- Financiering van boerderijbezoeken voor klassen en samenwerking met 19 regionale partijen die boerderijeducatie aanbieden.
- Vergoeding van de contributie voor melkveehouders die zijn aangesloten bij Boerderijeducatie Nederland.
- Structurele samenwerking met organisaties en initiatieven die het programma ondersteunen, zoals Boerderijeducatie Nederland, Smaaklessen en Smaakmissies en het Voedseleducatie Platform.
- Uitvoering van het programma Natuurlijk Zuivel! in samenwerking met de NZO via zuivelonline.nl.

NEDERLANDSE ZUIVELNOTERINGEN & MARKTINFORMATIE

KERNDOEL

ZuivelNL heeft op het terrein van marktinformatie een rol als databank en informant voor de sector, is deskundige voor de interpretatie van data en is adviseur van de overheid in de context van Europees zuivelmarktbeleid.

MIDDELLANGE TERMIJN

ZuivelNL zorgt voor het continu verstrekken van tijdige en betrouwbare marktinformatie. Daarbij bewaakt ze de kwaliteit van de Nederlandse zuivelstatistieken die door de overheid worden gepubliceerd. Op deze manier krijgt de Nederlandse zuivelsector op een correcte manier inzicht in de nationale (markt)ontwikkelingen.

ACTIVITEITEN 2026

- Wekelijkse werkzaamheden als secretariaat van de Commissie Officiële Nederlandse Zuivelnoteringen.
- Periodiek wordt op de website informatie gepubliceerd over de ontwikkelingen op de (mondiale) zuivelmarkt:

- Maandelijks het Marktbericht Zuivel en het productie- en prijsoverzicht per land.
- Elk kwartaal Wereldzuivelhandel Actueel.
- Jaarlijkse publicatie Zuivel in Cijfers.
- In samenwerking met het Franse Centre National Interprofessionnel de l'Economie Laitière (CNIEL) wordt het jaarlijkse IDF World Dairy Situation Report gepubliceerd.
- Maandelijks opstellen van de EDF-ZuivelNL Internationale Melkprijsvergelijking. De melkprijsvergelijking geeft inzicht in de door grote (en regionaal verspreide) Europese zuivelondernemingen maandelijks aan melkveehouders uitbetaalde melkprijzen.
- Het uitreiken van een NNC scriptie-award competitie in samenwerking met het hoger onderwijs en het organiseren van ISO-IDF Analytical Week 2027 in Leeuwarden voorbereiden.
- Focus in het werk van IDF internationaal (IDF-priority projects):
 - Doorontwikkeling van het kennisplatform op het gebied van contaminanten: IDF-richtlijnen voor middelen voor reiniging, desinfectie e.a.
 - Ontwikkeling en onderhoud van IDF-richtlijnen en IDF-input op de Codex Committee on Food Hygiene Guidelines voor het gebruik en hergebruik van water.
 - Werken aan bescherming van het gebruik van zuiveltermen wereldwijd, via het verdedigen en promoten van de Codex General Standard for the Use of Dairy Terms.
 - Zuivel als onderdeel van Food-Based Dietary Guidelines (FBDG): het identificeren, documenteren en adresseren van nationale FBDG en mondiale trends in voedingsaanbevelingen.

NEDERLANDS NATIONAAL COMITÉ VAN IDF (NNC-IDF)

KERNDOEEL

De Nederlandse zuivelsector is lid van de International Dairy Federation (IDF) sinds de oprichting in 1903. Het Nederlandse lidmaatschap krijgt vorm in het Nederlands Nationaal Comité van IDF (NNC-IDF), dat als themagroep functioneert binnen ZuivelNL.

NNC-IDF ondersteunt en bevordert een goede positie van de Nederlandse zuivelsector in internationale (kennis) netwerken zodat belangen op adequate wijze kunnen worden behartigd.

MIDDELLANGE TERMIJN

Bewaking van de Nederlandse positie in IDF en haar internationale kennisnetwerken, zoals het normalisatiewerk. Zo blijft de Nederlandse inbreng en invalshoek internationaal van invloed en kan de Nederlandse sector kennis van relevante ontwikkelingen elders benutten.

ACTIVITEITEN 2026

- Faciliteren van het Nederlands Nationaal Comité (NNC) van de International Dairy Federation (IDF) als interdisciplinair platform.
- Faciliteren van de deelname van Nederlandse experts in IDF-verband en het onderhoud van het NNC-IDF deskundigennetwerk.
- Management van informatiestromen, inclusief Nederlandse input op IDF-consultaties en publicaties.
- Organisatie van de NNC-netwerkactiviteit tijdens IDF World Dairy Summit en vertegenwoordiging van de Nederlandse melkveehouderij aan dit event faciliteren.

VEILIGHEID OP HET BOERENERF

KERNDOEEL

Een veilige werkomgeving is belangrijk voor iedereen op het melkveebedrijf: van melkveehouders en hun families tot medewerkers en bezoekers. De zuivelsector zet zich actief in om veiligheidsbewustzijn te vergroten en het aantal ongevallen significant te verminderen. Hiervoor investeert ZuivelNL langdurig in het platform BoerVeilig, dat concrete invulling geeft aan de bewustwordingscampagne voor veiligheid op het erf.

ACTIVITEITEN 2026

- Organiseren van BoerVeilig-bijeenkomsten en workshops in samenwerking met Stigas deskundigen.
- Verzorgen van gastlessen in het agrarisch onderwijs.
- Faciliteren van de website boerveilig.com.
- Campagne met nieuwsberichten, ervaringsverhalen en gericht gebruik van social media.
- Werken aan partnerschappen, bijvoorbeeld met organisaties voor erfbetreders.
- Laten uitvoeren van effectmeting via vragen over veiligheid die meelopen in de enquête van het jaarlijkse bedrijveninformatienetwerk van Wageningen Social & Economic Research.

VERDIENVERMOGEN

ZuivelNL onderneemt alleen activiteiten die het verdienvermogen van de melkveehouders en zuivelverwerkers (op termijn) verbeteren. Bij besluiten over instrumenten en activiteiten van ZuivelNL wordt de eventuele invloed op de kostprijs becijferd en afgewogen.

ZuivelNL wil voor 2026 structureel de financiële impact van duurzaamheidsopgaven die gelden voor de melkveehouderij in beeld brengen, zowel voor individuele melkveehouders als de hele sector.

Door in heel Nederland dezelfde indicatoren (KPI's) voor duurzaamheidsdoelen beschikbaar te stellen gekoppeld aan één borgingssysteem, kunnen potentiële nieuwe partijen, zoals provincies, melkveehouders vergoedingen geven zonder extra kosten. Het is aan beloners welke KPI's zij in hun programma's opnemen en hoe ze daarop willen stimuleren.

In de Publiek-Private Samenwerking (PPS) 'Melkwegen 2050 - Ontwikkelpaden naar een toekomstbestendige zuivelketen' is het verdienen met duurzaamheidsprestaties een belangrijk aandachtspunt.

COMMUNICATIE

ZuivelNL draagt in 2026 bij aan verschillende publiekscampagnes en initiatieven uit de sector en helpt zo het verhaal van de zuivelsector te versterken. Ook zorgt ZuivelNL voor informatie-uitwisseling tussen de leden en worden ledenorganisaties praktisch ondersteund met communicatiemiddelen. Dit naast regelmatige nieuwsvoorziening via de eigen website en nieuwsbrieven.

4. Begroting 2026

REKENING VAN BATEN EN LASTEN

€ 1.000

	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Prognose 2025	Begroting 2026
BATEN				
Contributie o.b.v. ontvangen melk van melkveehouderij	7.279	7.081	7.154	7.011
Contributie o.b.v. verwerkte melk door zuivelverwerkers	3.308	3.218	3.251	3.186
Bijdrage partners	95	104	104	115
Bijdrage KoeMonitor	1.044	1.036	1.078	1.122
Overig	321	150	205	152
Bijzondere btw bate	154	-	-	-
Totaal baten	12.201	11.589	11.792	11.586
LASTEN NIEUW BEGROTE ACTIVITEITEN				
Algemeen				
Bestuur en vereniging	136	140	156	146
Juridisch- en overig advies	211	165	240	200
Communicatie	61	168	86	125
Personeel en kantoor	2.233	2.687	2.466	2.812
Gealloceerde lasten aan Data & Instrumenten en projecten	-587	-	-515	-650
Milieu & Klimaat	238	50	85	100
Totaal algemeen	2.292	3.210	2.518	2.733
Thema's				
Diergezondheid & Dierenwelzijn	947	1.063	699	939
Biodiversiteit & Klimaat	405	553	196	416
Onderzoek & Innovatie	638	1.401	1.204	1.409
Data & Instrumenten	2.589	2.718	2.783	3.705
Voedselveiligheid & Kwaliteit	960	1.052	1.040	1.000
Export, Normalisatie	276	323	308	335
Educatie jongeren	356	562	467	411
Marktinformatie	82	85	85	90
NNC-IDF	53	65	55	65
Veiligheid op het boerenerf	90	101	105	65
Verdienvermogen	-	50	30	52
Totaal thema's	6.396	7.973	6.972	8.487
Totaal lasten	8.688	11.183	9.490	11.220

REKENING VAN BATEN EN LASTEN

€ 1.000

	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Prognose 2025	Begroting 2026
Saldo van baten en lasten nieuw begrote activiteiten	3.513	406	2.302	366
Lasten eerder aangegane onderzoeksoopdrachten	533	2.038	1.742	2.226
Totaalsaldo van baten en lasten	2.980	-1.632	560	-1.860
Waarvan KoeMonitor				
Baten	1.044	1.036	1.078	1.122
Lasten	728	930	876	1.185
Saldo KoeMonitor	316	106	202	-63

5. Toelichting begroting 2026

ALGEMEEN

Net als vorig jaar maakt de begroting onderscheid tussen de lasten die voortkomen uit begrote nieuwe activiteiten en lasten die het gevolg zijn van eerder begrote onderzoeksopdrachten die doorlopen in het nieuwe begrotingsjaar. Deze lasten beïnvloeden samen het saldo van baten en lasten voor 2026. De overlopende lasten uit 2025 worden gedekt door de Bestemmingsreserve Onderzoeksopdrachten.

De begroting is tot stand gekomen op basis van invulling van de beschikbare financiële ruimte door de themagroepen en directie, rekening houdend met de laatste inzichten en wensen.

SALDO VAN BATEN EN LASTEN 2026 EN RESERVERINGEN VOOR MEERJARIG ONDERZOEK

De begrote nieuwe activiteiten resulteren in een positief saldo van baten en lasten van € 366k in 2026. Hierbij moet worden opgemerkt dat zonder KoeMonitor het saldo van baten en lasten uitkomt op positief € 429k.

Het bedrag aan lasten 2026 dat voortvloeit uit de onderzoeksopdrachten die overlopen uit 2025 (of eerder), van € 2,2 miljoen, wordt gedekt door de Bestemmingsreserve Onderzoeksopdrachten.

De nieuw begrote meerjarige onderzoeksopdrachten 2026 beïnvloeden niet alleen de rekening van baten en lasten 2026, maar ook de algemene reserve. Dit als gevolg van noodzakelijke reserveringen ten gunste van de Bestemmingsreserve Onderzoeksopdrachten ter dekking van de uitvoeringslasten in 2027 en later. Deze toevoeging ten laste van de algemene reserve bedraagt in 2026 € 338k. Daarnaast is € 700k extra toegevoegd aan de Bestemmingsreserve Onderzoeksopdrachten voor toekomstig onderzoek.

CONTRIBUTIE EN OVERIGE BATEN

Voorzien is dat de contributietarieven in 2026 ongewijzigd blijven ten opzichte van 2025:

- Contributie o.b.v. ontvangen melk van melkveehouders: € 0,055 per 100kg.
- Contributie o.b.v. verwerkte melk door zuivelverwerkers: € 0,025 per 100kg.

Bij de baten is rekening gehouden met een 5% indexatie van de licentiebijdrage KoeMonitor die daarmee stijgt van € 76,50 naar € 80,33 per melkveehouder.

PROGNOSE MELKAANVOER

De ontwikkeling van de Nederlandse melkplas zal in de komende jaren onder andere bepaald worden door het te voeren overheidsbeleid. Door de voorziene verdere afbouw van de derogatie en de stoppersregeling moet rekening worden gehouden met een daling van de melkaanvoer in 2026 (-2,0% t.o.v. 2025).

LOONKOSTEN EN PRIJSSTIJGINGEN

De begroting 2026 houdt rekening met een gemiddelde loonstijging van 4,8%. Daarnaast is voor de overige lasten een verwachte stijging van gemiddeld 4,1% opgenomen en bedraagt de voorziene indexatie voor het tarief dataleveringen 5%.

Voor 2026 is voorzien dat 3 vacatures, voor Biodiversiteit & Klimaat, Data & Instrument en Financiën & Interne Zaken, zijn ingevuld.

GEALLOCEERDE LASTEN AAN DATA & INSTRUMENTEN EN PROJECTEN

In de rekening van baten en lasten wordt een deel van de Personeelslasten gealloceerd aan Data & Instrumenten (voor het eerst in 2024, maar niet begroot in 2025) en gesubsidieerde projecten conform opdracht. Eveneens wordt, voor het eerst in 2024, een managementvergoeding gealloceerd aan Instrumenten. Dit betreft de diensten van directie, secretariaat, administratie en communicatie inclusief een aandeel algemene overhead.

De toerekening van personeelslasten en management-vergoeding aan Data & Instrumenten is met name gedreven door de zienswijze dat alle lasten voor KoeMonitor gedekt moeten worden door de KoeMonitor licentiebijdragen, niet door de ZuivelNL algemene contributie. Omwille van uniformiteit zijn ook KringloopWijzer en MediRund belast.

LASTEN INNOVATIESPOOR

Lasten Innovatiespoor, voorheen gerubriceerd onder Lasten Bestuur Milieu & Klimaat, worden vanaf 2025 opgenomen onder Onderzoek & Innovatie 'Innovatie emissie vermindering'. De begroting 2025 is overeenkomstig aangepast (€ 200k).

In de begroting 2026 is € 300k gereserveerd voor onderzoek naar de versnelling van innovaties in stalsystemen binnen de melkveehouderij en het juridisch bruikbaar maken van management-, monitorings- en bedrijfsdata. Dit laatste is bedoeld om melkveehouders in staat te stellen eventuele verantwoording richting overheden te kunnen afleggen, als zij daar zelf voor kiezen (doelsturing).

LASTEN 2026 DATA & INSTRUMENTEN VOOR VERVANGING KOEMONITOR EN MEDIRUND

Eind 2024 is gestart met de nieuwbouw van een Dataplatform en nieuwe applicaties voor MediRund, KoeAlert en KoeKompas. De eerste gebruikers zullen het nieuwe systeem vanaf eind 2025 deels in gebruik nemen. De vervanging wordt in 2026 afgerond. De lasten voor KoeMonitor worden in mindering gebracht op de baten van KoeMonitor. Het resulterende saldo komt ten gunste/ten laste van de Bestemmingsreserve KoeMonitor. De lasten voor MediRund zijn grotendeels gedekt door de Bestemmingsreserve MediRund.

ZIENSWIJZE MEERJARIGE PPS-PROJECTEN

Alle overeenkomsten, inclusief de Publiek-Private Samenwerking contracten (PPS), worden afzonderlijk beoordeeld om te bepalen of sprake is van een subsidie of een verleende opdracht. Voor de begroting van 2026 zijn voorlopig 2 PPS-projecten aangemerkt als onderzoeksoptocht. De financiële consequentie hiervan is dat de lasten niet worden genomen op het moment van toekenning (zoals bij een onvoorwaardelijke subsidie), maar evenredig met de uitvoering.

De totale verplichting voor deze PPS-en bedraagt € 250k.

De begrote lasten voor 2026 zijn € 63k.

Het resterende bedrag (€ 187k) van deze verplichtingen wordt gereserveerd in de Bestemmingsreserve Onderzoeksoptochten en komt ten laste van de algemene reserve.

EIGEN VERMOGEN PER 31 DECEMBER 2026

Het eigen vermogen is per 31 december 2026 begroot op € 16,2 miljoen. De begrote algemene reserve bedraagt € 2,6 miljoen, wat voldoende is gelet op het vastgestelde minimumbedrag van € 2,2 miljoen.

Naast de algemene reserve bestaat het begrote eigen vermogen onder meer uit de Bestemmingsreserve Onderzoeksoptochten (€ 7,6 miljoen), de Bestemmingsreserve MediRund (€ 2,5 miljoen) en de Bestemmingsreserve KoeMonitor (€ 1,9 miljoen).

BESTEMMINGSRESERVE ONDERZOEKSOPTOCHTEN

Per 31 december 2026 is de Bestemmingsreserve Onderzoeksoptochten begroot op € 7,6 miljoen, bestaande uit:

- Nog niet uitgevoerd deel van aangegane verplichtingen in 2025 of eerder: € 3,1 miljoen.
- Nog niet uitgevoerd deel aangegane verplichtingen in 2026: € 0,3 miljoen.
- Nog te bepalen onderzoek: € 4,2 miljoen.

BESTEMMINGSRESERVES KOEMONITOR EN MEDIRUND

Deze bestemmingsreserves zijn gevormd ter dekking van de verwachte extra lasten na ingebruikname van een nieuw dataplatform en nieuwe applicaties.

Voor KoeMonitor zijn de positieve saldi van baten en lasten vanaf 2020 aan de Bestemmingsreserve KoeMonitor toegevoegd. Voor MediRund is ten laste van de rekening van baten en lasten per saldo in totaal € 3,5 miljoen toegevoegd aan de Bestemmingsreserve MediRund.

DETAILINFORMATIE BEGROTING 2026

ZuivelNL zet de contributie die door melkveehouders wordt opgebracht alleen in voor activiteiten die verband houden met de levering van melk en die in elk geval ten goede komen aan de melkveehouder. In de detailinformatie van de begroting 2026 worden de onderwerpen toegelicht. Per lastenpost wordt aangegeven voor wie de activiteit wordt uitgevoerd en in hoeverre de post gerelateerd is aan de levering van melk.

Bekijk de detailinformatie van de begroting 2026

ZuivelNL

Benoordenhoutseweg 46
2596 BC Den Haag

KvK 59667222

info@zuivelnl.org
www.zuivelnl.org

